

Назва курсу	Сучасна архітектура Вибіркова дисципліна професійного циклу ВБ.6
Мова викладання	українська
Викладач	Павленко Володимир Володимирович.
Профайл викладача	https://kpcb.stu.cn.ua/vykl/pavlenko-volodymyr-volodymyrovych/http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=piued2&id=970
Контакти викладача	Моб.: (067) 3897553 E-mail: vl.pavlenko46@gmail.com

1. Анотація курсу – Дисципліна «Сучасна архітектура» призначена для студентів 3 курсу і є в деякій мірі продовженням курсу «Історія мистецтв, архітектури і містобудування». На відміну від попереднього курсу ця дисципліна звертає основну увагу на соціальні і соціально-функціональні аспекти, формо і стилеутворення, семантику, естетику та художню образність, а також конструктивно-технічні, економічні, та екологічні обумовленості архітектурної діяльності.

Велике значення уділяється збереженню історико-культурних цінностей, архітектурної спадщини, взаємин традицій і новаторства, творчого освоєння історичного досвіду; виявлення і вивчення пам'яток архітектури і містобудування, закономірностей і особливостей процесу розвитку професійної майстерності з давніх часів до сучасності, ролі і місця архітектури певної країни в світовому архітектурному процесі творчості майстрів архітектури.

Багате розмаїття стилів і напрямів сучасної архітектури, складність її формотворення є реакцією архітектора й суспільства на активне переосмислення минулого й сучасності. Термін сучасної архітектури застосовується до діапазону нових стилів недавно збудованих споруд та простору. Охоплює різні архітектурні стилі, серед яких: модернізм, постмодернізм, еклектика - проте ці стилі не виключаються лише сучасною архітектурою.

Виключно до сучасної архітектури належать стилі: деконструктивізм, хай-тек, біо-тек, екологічна архітектура, мінімалізм, метаболізм, кітч.

До сучасної архітектури можна віднести течії в архітектурі: новий урбанізм, комп'ютерне моделювання та комп'ютерний дизайн, інтерактивні архітектурні елементи.

Саме це становить зміст даного курсу. Посилання на курс в MOODLE: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=5530>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Піонери сучасної архітектури.

Вступ. Художня мова архітектури та художні образи архітектури

Тема 1.Творчість Анрі Лабруста, Огюста Перре, Луїса Генрі Саллівена

1.1.Творчість Анрі Лабруста

1.2.Творчість Огюста Перре

1.3.Творчість Луїса Генрі Саллівена

Тема 2. Початковий період творчості Френка Ллойда Райта. Творчість Генріка Петруса Берлаге

2.1.Творчість Френка Ллойда Райта

2.2.Творчість Генріка Петруса Берлаге

Змістовний модуль 2. II. Архітектура і мистецтво першого інтернаціонального стилю.

Модерн.

Тема 3. Модерн.

3.1. Творчість Вільяма Морріса і Віктора Орта

3.2.Творчість Генрі Ван де Вельде

- 3.3.Творчість Отто Вагнера
- 3.4.Творчість Адольфа Лооса

Тема 4. Творче різноманіття в європейській архітектурі початку ХХ с

- 4.1. Ідея футуризму в архітектурі Італії і експресіонізм в Європі
- Основні риси футуризму
- 4.2.Експресіонізм початку ХХ ст. в Європі
- 4.3. Діяльність об'єднання «Веркбунд» і творчість П. Беренса

Тема 5. Національний романтизм початку ХХ ст.

- 5.1.Національний романтизм Східної і Центральної Європи
- 5.2. Творчість архітекторів Елієля Саарінена і Рагнар Естберга
- 5.2. Творчість Антоніо Гауді
- 5.3. Храм Святого Сімейства

Змістовний модуль 3. II. Майстри сучасної архітектури, другого інтернаціонального стилю (функціоналізму)

Тема 6. Роль піонерів сучасної архітектури і архітектури першого інтернаціонального стилю – модерн, в розвитку сучасної архітектури.

- 6.1. Авангардні течії в першій половині ХХ ст.
- 6.2. Радянська Росія. Післяреволюційний період
- 6.3.Раціоналізм і Конструктивізм у Радянській Росії

Тема 7. Ранній період творчості Ле Корбюзьє. Діяльність об'єднання школи" Баухаус

- 7.1. Ранній період творчості Ле Корбюзьє, раціоналістичні напрямки у містобудуванні
- 7.2. Діяльність об'єднання школи" Баухаус"
- 7.3. Творчість Л. Міс ван дер Роє

Тема 8. Еволюція ідей функціоналізму в середині ХХ ст.

- 8.1. Творчість Ле Корбюзьє в післявоєнний період
- 8.2. Творчість О. Німейєра
- 8.3.Група «Стиль» еволюція і розпад
- 8.4.Творчість А. Аалто
- 8.5.Архітектурний регіоналізм. Творчість О. Німейєра

Тема 9. Розвиток ідей органічної архітектури

- 9.1.Творчість Ф.Л.Райта 30 - 50-х роках
- 9.2. Графічний дизайн Ф. Л. Райта
- 9.3. Побаження майбутньому архітектору

Змістовний модуль 4. Архітектурний регіоналізм в Японії

Тема 10. Розробка концепції архітектурного метаболізму

- 10.1.Творчість Кійонорі Кікутаке та Кісьо Курокава
- 10.2.Творчість Кендзо Танге

Тема 11. Творче різноманіття у світовій архітектурі кінця ХХ ст.

- 11.1.Неоекспресіоністичні тенденції в архітектурі другої половини ХХ ст.
- 11.2.Архітектурний авангард і постмодерн
- 11.3.**Видатні архітектори сучасності. Частина I.**
- 11.3.1.Творчість Ренцо Піано
- 11.3.2.Творчість Річарда Роджерса
- 11.3.4.Творчість Нормана Фостера
- 11.3.5.Творчість Річарда Меєра
- 11.3.6.Творчість Френка Гері

Змістовний модуль 5. Видатні архітектори сучасності. Частина II

Тема 12. Сучасні архітектори

- 12.1.Творчість Едріана Сміта
- 12.2.Творчість Бей Юйміна
- 12.3.Творчість Готфріда Бема
- 12.4.Творчість Альдо Россі
- 12.5.Творчість Заха Мохаммад Хадід
- 12.6.Творчість Тойоо Іто
- 12.7.Творчість Даніель Лібескінда
- 12.8. Творчість Жана Нувеля

2. Мета та цілі курсу -надання студентам знань провідних течій сучасної архітектури та дизайну, розуміння глибинних процесів архітектурної творчості, що базуються на композиційних інших професійних особливостях, з урахуванням соціальних, економічних і політичних засадах суспільства, а також на філософських моделях світогляду.

Студенти, які засвоїли запланований курс, повинні знати:

Навчити студента аналізувати сучасні твори архітектури в процесі її розвитку, з точки зору як функціональної спрямованості, так і філософсько-світоглядних концепцій суспільства в цілому й окремих його представників - навчити студента давати професійну аналітичну оцінку витворам архітектури, вмінню ідентифікувати архітектурні ансамблі з певною епохою, майстром, стилем, філософською і науковою концепцією.

Курс складається з циклів, побудованих за прийнятим у сучасній архітектурній науці принципом, що включає хронологію виникнення регіональних шкіл і течій, а також творчості окремих видатних майстрів-практиків і теоретиків світової архітектури.

Дисципліна спрямована на теоретичне становлення майбутнього архітектора, на його вміння вільно володіти культурним потенціалом архітектури, грамотно використовувати його в своїй професійній діяльності.

Загальні та фахові компетентності, які повинні одержати слухачі курсу:

ЗК01 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК03 Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.

- **СК07** Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
- **СК16** Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

3 Результати навчання

Студенти, які засвоїли запланований курс, повинні уміти:

- орієнтуватись в сучасній архітектурі, реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів, ландшафтної архітектури, інформаційних технологій в архітектурі давати визначення та розрізнати стильові напрямки архітектури та дизайну;
- застосовувати закономірності та принципи побудови стилю;
- розрізнати періоди в історії розвитку архітектури і дизайну;
- формувати художньо-культурне середовище;
- володіти інформацією в галузі історії та методології архітектурного проектування;
- самостійно з'ясовувати задачі професійного та особистісного розвитку, займатись самоосвітою, планувати підвищення кваліфікації;
- здійснювати пошук та користування інформацією, яка необхідна для ефективного виконання професійних задач, професійного та особистісного розвитку;
- орієнтуватися в умовах частої зміни технологій в професійній діяльності.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою:

- **ПРН5** Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
- **ПРН6** Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.
- **ПРН12** Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.
- **ПРН23** Знати і розуміти напрями розвитку сучасної архітектури, урбаністики та дизайну архітектурного середовища та впроваджувати їх при проектуванні архітектурних та

містобудівних об'єктів, інтер'єрів та їх обладнання, елементів благоустрою території та малих архітектурних форм.

4. Обсяг курсу: 5 кредитів

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота (реферат, РГР)	110

5. Пререквізити - щоб приступити до вивчення дисципліни, необхідно попередньо прослухати наступні курси: «Історія мистецтва, архітектури та містобудування»; «Основи композиції та кольорознавства. «Архітектурне проектування»

6. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання курсу відбувається за 100 бальною шкалою. Реферати, альбом рисунків: оцінюється в 20 балів, практичні роботи в 20 балів, тести та відповіді на питання 20 балів, іспит – 40 балів. Допоміжні бали виставляються за виконання макетів, виступи на конференціях, написання тез та статей.
Вимоги до реферату, тощо	Оформлення відповідно до чинних вимог нормативних документів
Семінарські заняття	Вміти виконувати презентації та робити доповіді
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача і захист рефератів, альбомів рисунків

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політики курсу – Роботи виконуються самостійно та завантажуються в MOODLE, де проходять перевірку на плагіат. Копіювання та запозичення матеріалів не допускається, дані, що приводяться в роботах для прикладу, повинні мати посилання на першоджерело.

Усі завдання повинні виконуватися за принципами академічної доброчесності. Усі студенти повинні ознайомитися з Кодексом академічної доброчесності, затвердженим Вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/06/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-nova-redakciya.pdf>).

Відвідування пар є обов'язковим, а у випадку індивідуального графіку навчання, підписаного директором ННІАДГ, обов'язково відвідувати практичні (лабораторні) заняття та/або консультації для

звітування з процесу роботи над РГР у відповідні строки, а також вчасно виконувати індивідуальні завдання та індивідуальний план.

Під час карантину та дистанційного навчання пари проходять за розкладом у програмі Zoom за посиланням у Moodle.

У випадку академічної мобільності перезарахування кредитів здійснюється на підставі ПОЛОЖЕННЯ про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/04/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnogo-proczesu.pdf>).

Для здобувачів з особливими потребами кожен випадок розглядається індивідуально, необхідно повідомити викладача на початку вивчення курсу.

6. Рекомендована література:

1. Антонов В. Л. Градостроительное развитие крупнейших городов / В.Л.Антонов.– Киев–Харьков–Симферополь, 2005. – 644 с.
2. Антонов В. Л., Архитектурная композиция как система “среда- человек”/ В.Л.Антонов, С.А.Шубович. – Киев : НИИТИАГ, 1999. – 72 с
3. Архитектурное сознание XX-XXI веков: разломы и переходы. Сб.научн.тр. под ред. И.А.Азизян. – М.: 2001. – 288 с.
4. Гуманитарный комплекс архитектуры : К вопросу о гуманитарных исследованиях в архитектуре : Монография / [Под общ. ред. д-ра архит. С. А. Шубович]. – Харьков : ХНАГХ, 2005. – 311 с.
5. Иконников А. В. Пространство и форма в архитектуре и градостро- ительстве./ А. В Иконников.–Москва : Комкнига, 2006. – 352 с.
6. Иконников А. В. Утопическое мышление и архитектура ./ А. В Иконников. – Москва : Архитектура-С. 2004. – 400 с.
7. История ландшафтной архитектуры: Учебник для вузов. – Москва.: Архитектура-С. – 2004. – 232 с.
8. Ковальчук В. В., Основы научных исследований. Навчальний посіб- ник./ В. В Ковальчук, Л. М. Моїсеєв;– Киев : ВД «Професіонал», 2005. – 240 с
9. Мастера архитектуры об архитектуре. – Москва : Искусство, 1972. – 590 с.
10. Рыков А.В. Постмодернизм как «радикальный консерватизм»: Проблема художественно-теоретического консерватизма и американская теория современного искусства 1960-1990-х гг. – СПб: Алетейя, 2007. – 376 с.
11. Рябушин А.В. Архитекторы рубежа тысячелетий. – Москва: Изд-во «Искусство XXI в.», 2005. – 288 с.
12. Рябушин А. В. Творческие противоречия в новейшей архитектуре Запада./ Рябушин А. В., Шукурова А. Н. – Москва : Стройиздат, 1986. – 272 с.
13. Тимофієнко В. І. Архітектура і монументальне мистецтво. Терміни і поняття / В. І. Тимофієнко.– Київ : Вид-во інституту проблем сучасного мистецтва, 2002. – 472 с.
14. Уиттик П. Европейская архитектура XX в./ П. Уиттик –Москва: Го- сизд-во по строительству, архитектуре и стройматериалам, 1966.
15. Фремpton К. Современная архитектура. Критический взгляд на ис- торию развития./ К. Фремpton. – Москва : Стройиздат, 1990. –535 с.
16. Чинь Френсис Д. К. Архитектура: форма, пространство, компози- ция. Пер. с англ./ Д. К. Чинь Френсис – М.: АСТ: Астрель, 2005. – 399 с.
17. Шубович С. О. Міфопоетична культура в естетиці міста (наукові основи – мистецтво – архітектура) : Навч. посібник./ С. О Шубович. – Харків: ХДАМГ, 2002. - 106 с.